

המדרש שהזכרנו קודם: בת-קול יוצאת במוצאי יוה"כ
ואומרת "לך אכול בשמחה".

ההכנה לסוכה

אנשי מעשה מתחילים במוצאי יוה"כ בהכנה להקמת
סוכה, כדי לצאת ממצווה למצווה.

סוכות

המקור בתורה:

"בסוכות תשבו שבעת ימים...למען ידעו דורותיכם כי
בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ
מצרים" (ויקרא, כג)

תאריך:

ט"ו-כ"א תשרי

חג הסוכות:

כתוב: "בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם
מארץ מצרים"

סוכות אלו היו ענני כבודו יתברך אשר הקיף בהם
את בני ישראל לבל יכה בהם שרב ושמש ודוגמא להן
צונו הקב"ה לעשות סוכות עשויות לצל, כדי שנזכור
נפלאותיו ונוראותיו.

הסוכה:

כיצד מצוות ישיבה בסוכה שיהיה אוכל ושותה וישן ויטייל ודר בסוכה כדרך שהוא דר בביתו בשאר ימות השנה.

החייבים בסוכה: בנים מגיל 13. נשים לא חייבות בסוכה.

ברכת לישב בסוכה:

האוכל פת בשיעור של 'כביצה' (54 גרם בערך) או מזונות צריך לברך את הברכה "לישב בסוכה": כיצד? מברכים את הברכה על הפת (המוציא) או על מזונות (בורא מיני מזונות), אחר כך "... אשר קידשנו במצוותיו וציוונו לישב בסוכה", ואח"כ אוכלים.

כבוד הסוכה:

- כתוב "בסוכות תשבּו (=תגורו) שבעת ימים", אמרה התורה שיגור האדם בסוכה שבעת ימים, כלומר, כמו שהוא גר בבית כל השנה כן תהא עתה עיקר דירתו בסוכה, שיכניס לתוכה כליו הנאים, מצעיו הנאים, וכלי תשמישו.
- כן צריך לשמור על ניקיונה. ולכן: סירים וקערות שאחר האכילה הם מאוסים (לא נקיים) צריך להוציא מן הסוכה אחר האכילה. כמו-כן, לא יעשו שום תשמיש בזוי כמו שטיפת סירים וקערות כדי שלא יהיו מצוות בזויות עליו.
- לימוד התורה צריך להיות אף הוא בסוכה.

הדלקת נרות:

מדליקים נרות חג ומברכים:
"ברוך... להדליק נר של שבת ושל יום טוב"
"שהחיינו"
כדאי להדליק את הנרות בסוכה.

תפלת ערבית

קידוש (עם ההוספות לשבת)

סעודת חג

ארבעת המינים:

כתיב: "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות
תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל וגו'".
ודרשו חכמים:

עץ פרי - שהעץ כפריו, בטעם שווה. ואיזהו? זה אתרוג.
שטעם עצו ופריו שווה.

כפות תמרים - זה לולב שגדל על אילן של תמרים.

וענף עץ עבות - משמעותו שענפיו (העלים שלו) מכסים
את עצו, שכן "ענף עץ" פירושו שכל העץ [הקנה] הוא
כמו ענף [העלים], כלומר שהוא מחופה [מכוסה] בעלים
המסתירים את הקנה, עד שאין נראים אלא העלים,
ו"עבות" - שהעלים שלו קלועים כמו קליעה. ואיזהו? -
זה הדס.

וערבי נחל- זוהי ערבה. הוא מין ידוע הנקרא כך, קנה שלו אדום, כל עלה שלו משוך כנחל וחודו חלק מפגימות. רוב מין זה גדל על נחלי מים.

בכל יום מימי חג הסוכות נוטלים את ארבעת המינים חוץ משבת. השנה (תשפ"א), בשל קדושת השבת, מתחילים לקיים את מצות לולב רק למחרת, ביום ראשון (חוה"מ).

כיצד נוטלים?

מחזיקים ביד ימין את הלולב ומברכים: "ברוך... אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על נטילת לולב". אחר-כך לוקחים את האתרוג ביד שמאל ומברכים: "ברוך... שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

בסיום הברכה מצמידים את האתרוג אל הלולב ומנענעים אנתם יחד, ונוהגים לנענע לארבע רוחות העולם.

ברכת "שהחיינו" מברכים רק בפעם הראשונה שנוטלים את הלולב.

ההוספות בתפילה ובברכת המזון:

ראו בדף המצורף (יומן סוכות).

אושפיזין: (אורחים)

כתוב בזוהר הקדוש: בשעה שאדם יושב בסוכה, בצל האמונה, השכינה פורשת כנפיה עליו מלמעלה ושבעת הרועים הנאמנים עושים מדורם עמו [= גרים כביכול

איתנו באותה דירה], כלומר, נעשים אורחים לישוב עמו בסוכה.

מי הם שבעת האושפיזין? אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרון, יוסף, דוד.

כל שבעת האושפיזין יושבים עם כל ישראל בסוכותיהם בכל שבעת ימי החג אלא שבכל יום - אחד מהם בא בראש והשאר עימו.

ביום הראשון נכנס אברהם בראש, ביום השני יצחק בראש וכן הלאה.

האושפיזין החסידיים:

אדמו"ר הריי"ץ אמר: נוסף על האושפיזין הכלליים ישנם גם כן אושפיזין חסידיים. (פירוט על כך בדף המצורף, יומן סוכות).

חול המועד:

בימי חול המועד צריך להרבות בשמחה ובסעודה לכבודו של החג. ישנם מספר דברים שאסור לעשותם בחול המועד:

- להסתפר, לקצוץ ציפורנים ולתפור.
- לכתוב - אין לכתוב אלא 'דבר האבד', וגם אז יש לכתוב בשינוי.
- כיבוס- אין לכבס ולצורך תינוקות וילדים קטנים

מותר.

בנוסף לכך הכלל הוא, שבחול-המועד הותרה מלאכה שלא ניתן כלל לעשותה לאחר המועד, וזהו מה שנקרא "דבר האבד".

הושענא רבה- כ"א תשרי:

היום האחרון של חול המועד סוכות שבו מסתיים הדין של הימים הנוראים. ביום זה מרבית באמירת פיוטים הפותחים במלה "הושענא" וכן תפלות בעניני הגאולה, וחובטים 5 ערבות בקרקע, כמנהג שתיקנו הנביאים. בליל הושענא רבה נוהגים להיות ערים כל הלילה ולומר את כל ספר דברים ואת כל ספר תהילים.

שמיני עצרת ושמחת תורה

המקור:

"...לחודש השביעי...ביום השמיני מקרא קודש יהיה לכם והקרבתם אישה לה' עצרת היא כל מלאכת עבודה לא תעשו".

תאריך:

כ"ב תשרי

שמחת תורה:

שמחת תורה הוא יום שבו מסיימים את התורה ושמחים בה.

הדלקת נרות:

מדליקים נרות ומברכים:
"...להדליק נר של שבת ושל יום טוב"
"שהחיינו"

תפילות:

ראו בדף המצורף.

משיב הרוח ומוריד הגשם:

במוסף של שמיני עצרת מתחילים לומר משיב הרוח ומוריד הגשם.

הקפות:

בשמחת תורה נוהגים להקיף את הבימה בבית הכנסת עם התורה בשמחה ובריקודים.
בלילה מקיפים 7 פעמים וביום 3 וחצי פעמים.

חתן תורה וחתן בראשית:

חתן תורה - כינוי למי שמוזמן לעלות לתורה בקריאת הקטע האחרון של פרשת "ברכה" בשמחת-תורה, כלומר, בסיום המחזור של קריאת חמישה חומשי תורה.

חתן בראשית- כינוי למי שמוזמן לעלות לתורה בקריאת הקטע הראשון של פרשת "בראשית" בשמחת-תורה, בהתחלת המחזור החדש. שהרי מיד עם סיום התורה בשמחת-תורה מתחילים אותה שוב מחדש, "מתכיפין התחלה להשלמה".

יו"ט שני של גלויות:

בחוץ לארץ עושים כל יום טוב שני ימים, לכן מתווסף יום שני לחג (הראשון) של סוכות, יום נוסף לשמיני עצרת (שמחת תורה), יום שני לחג (הראשון) של פסח, יום נוסף לשביעי של פסח (אחרון של פסח) ויום שני לחג השבועות. ראש השנה בלבד - הוא בן שני ימים גם בארץ ישראל.

אסרו חג:

היום שלמחרת 3 הרגלים שהוא עדיין "אסרו" (=קשור) ל"חג". מקורו של השם הוא מפסוק בתהילים "אסרו חג בעבותים", ממנו דרשו חז"ל שיש להוסיף יום אחד של חול על החג ולהרבות בו באכילה ושתיה של מצווה.

לוח לחג הסוכות

יום שישי - י"ד תשרי

שם היום	< ערב יו"ט
מצוות היום	< הדלקת נרות < אכילה בסוכה (בערב). בלילה הראשון חובה לאכול פת, וזה עיקר קיום מצות ישיבה בסוכה (ע"י האכילה).
הוספה בתפילה	< תפלה ל-3 רגלים בערב, עם ההוספות לשבת
ברכת המזון	< רצה לשבת יעלה ויבוא < הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב < הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת

שבת - ט"ו תשרי

שם היום	< יום טוב (חג)
מצוות היום	< אכילה בסוכה < אין נוטלים לולב, בשל קדושת השבת. < הושענות < מוסף ל-3 רגלים (עם ההוספות לשבת)
הוספה בתפילה	< הלל שלם < שחרית ל-3 רגלים (עם ההוספות לשבת)
ברכת המזון	< רצה לשבת יעלה ויבוא < הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב < הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת < הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים
אושפיזין	אברהם
אושפיזין חסידי	הבעל שם טוב

יום ראשון- ט"ז תשרי

שם היום	< א' של חול המועד
מצוות היום	< אכילה בסוכה < נטילת לולב
הוספה בתפילה	< יעלה ויבוא < הלל שלם < הושענות < מוסף ל3 רגלים
ברכת המזון	< יעלה ויבוא < הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת
אושפיזין	יצחק
אושפיזין חסידי	הרב המגיד

יום שני- י"ז תשרי

שם היום	< ב' של חול- המועד
מצוות היום	< אכילה בסוכה < נטילת לולב
הוספה בתפילה	< יעלה ויבוא < הלל שלם < הושענות < מוסף ל3 רגלים
ברכת המזון	< יעלה ויבוא < הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד
אושפיזין	יעקב
אושפיזין חסידי	אדמו"ר הזקן

יום שלישי - י"ח תשרי

שם היום	< ג' של חול- המועד
מצוות היום	< אכילה בסוכה < נטילת לולב
הוספה בתפילה	< יעלה ויבוא < הלל שלם < הושענות < מוסף ל-3 רגלים
ברכת המזון	< יעלה ויבוא < הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד
אושפיזין	משה
אושפיזין חסידי	אדמו"ר האמצעי

יום רביעי- י"ט תשרי

שם היום	< ד' של חול-המועד
מצוות היום	< אכילה בסוכה < נטילת לולב
הוספה בתפילה	< הלל שלם < הושענות < מוסף ל3 רגלים
ברכת המזון	< יעלה ויבוא < הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת
אושפיזין	אהרן
אושפיזין חסידי	אדמו"ר הצמח צדק

חמישי-כ' תשרי

שם היום

< ה' של חול-המועד

מצוות היום

< אכילה בסוכה

הוספה
בתפילה

< יעלה ויבוא
< הלל שלם
< מוסף ל3 רגלים

ברכת
המזון

< יעלה ויבוא
< הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת

אושפיזין

יוסף

אושפיזין
חסידי

אדמו"ר המהר"ש

יום שישי-כ"א תשרי

שם היום

<הושענא רבה

מצוות היום

< אכילה בסוכה (ביום)
< נטילת לולב
< חובטים ב 5 ערבות
< הדלקת נרות
< בלילה הקפות

הוספה
בתפילה

< יעלה ויבוא
< הלל שלם
< הושענות (וחביטת ערבות)
< מוסף ל 3 רגלים

ברכת
המזון

< ביום: יעלה ויבוא.
< הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת .
< בלילה: שמחת תורה. (ראה כ"ב תשרי).

אושפיזין

דוד

אושפיזין
חסידי

אדמו"ר הרש"ב

שבת - כ"ב תשרי

< בארץ ישראל: שמיני עצרת ושמחת תורה.
< בחוץ לארץ: שמיני עצרת

שם היום

< שמחים עם התורה
< בליל החג - תפלת חג (עם ההוספות לשבת) והקפות.
< סעודת חג (ברכת המזון עם ההוספות לשבת)
< במוצאי החג הקפות שניות

מצוות היום

< שחרית ל-3 רגלים (עם ההוספות לשבת)
< הלל שלם
< הקפות, סיום קריאת פרשת וזאת הברכה, והתחלת
בראשית
< מוסף ל-3 רגלים (עם ההוספות לשבת). מתחילים
לומר משיב הרוח ומוריד הגשם. וכן 'תפלת גשם'.

הוספה
בתפילה

< רצה
< יעלה ויבוא
< הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת.
< הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב.

ברכת
המזון

אדמו"ר הרי"ף

אושפיזין
חסידי

יום שלישי - כ"ג תשרי

< בארץ ישראל: אסרו חג
< בחוץ לארץ: שמחת תורה

שם היום

הרבי מה"מ

אושפיזין
חסידי